

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/221/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113223016
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113223016.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľky: A. L., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX A. č. XXX, zastúpená JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom Kováčska č. 28, 040 01 Košice, proti odporcovi: Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova č. 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti návrhu 11.750 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e .
- II. Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .
- III. V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a .
- IV. Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou dňa 10.7.2013 sa navrhovateľka domáhala vydania rozsudku, ktorým žiadala zaviazať odporcu na zaplatenie sumy 37.728 Eur s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 7.7.2013 do zaplatenia a náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 18.864 eur a trovy konania. Po podaní žaloby vzala navrhovateľka návrh v časti 29.952 eur späť a súd uznesením č.k. 10C/221/2013-86 zo dňa 20.11.2013 konanie v tejto časti zastavil.

Návrh odôvodnila tým, že pri dopravnej nehode dňa 17.7.2008 na ceste I/51 ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle zn. Mercedes Benz, ev.č. E. A., utrpela ťažký úraz. Vozidlo viedol A. L.. Za škodu na zdraví zodpovedá poistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená. Zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. u odporcu. Nároky navrhovateľky na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

V dôsledku úrazu navrhovateľka utrpela krvácanie do mozgu, stlačenie pľúc, podvrtnutie krčnej chrbtice C4 C5, zlomeninu krčného stavca, poranenie miechy, tetraparezoplégie, obmedzenia hybnosti krčnej chrbtice, ventilačnej poruchy pľúc, unikania moču, nedomykavosti ritných zvieračov, vážnych duševných porúch a poškodenia tváre. Vo veci náhrady škody z ublíženia na zdraví týkajúce sa nároku na náhradu za bolestné a SSÚ je na Okresnom súde Nitra skončené konanie pod č. 18C 23/2010.

Podľa lekárskeho posudku vypracovaného psychiatrickou MUDr. Danicou Caisovou, zo dňa 3.3.2013 bolo z dôvodu vážnych duševných porúch a sexuálnych porúch ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2400 bodov. Rozhodným obdobím určenia hodnoty 1 bodu pre stanovenie výšky

náhrady za SSÚ / vznik nároku rok 2012/ je rok 2011, v ktorom hodnota jedného bodu je 15,72 eur. Nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje 37.728 Eur. Navrhovateľka uplatnila 5.4.2013 u odporcu tento nárok, pričom nebol v zákonnej trojmesačnej lehote uspokojený. Navrhovateľka zároveň listom zo dňa 5.4.2013 navrhla odporcovi uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za SSÚ . Vzhľadom na invaliditu, jej vek, v čase úrazu, rozsah a závažnosť následkov, trvalosť a nemožnosť nápravy následkov, navrhla 50% zvýšenie SSÚ, čo pri počte bodov 2400 predstavuje sumu 18.864 eur. Navrhovateľka sa následkom úrazu stala úplne nesebestačná, odkázaná na pomoc druhých, je natrvalo vylúčená z doterajšieho a vzhľadom k jej veku, aj budúceho plno-hodnotného osobného, rodinného a spoločenského života. Je narušená jej psychika, ktorá je spojená s úzkosťou, bezmocnosťou a beznádejou. Následkom úrazu je neschopná žiť aktívnym sexuálnym životom. Z dôvodu partnerského sexuálneho nesúladu sa je rozpadlo manželstvo. Trpí permanentnou únavou, nespavosťou, častými depresiami. Následkom úrazu sa stala invalidnou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 80%.

Odporca žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že v konaní 18C/23/2010 súd považoval za primerané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 30%. Rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu vo výške 35.918,64 eur a vychádzal z bodového ohodnotenia, ktoré považoval za adekvátne vzhľadom k zdravotnému stavu navrhovateľky /bodové ohodnotenie SSÚ 8280 bodov, 30% predstavuje 2484 bodov x 14,46 eur, 35.198,65 eur, pričom vzal do úvahy tú skutočnosť, že zo strany odporcu bolo navrhovateľke uhradené bolestné a SSÚ.

Uviedol, že odporca plnil navrhovateľke na základe lekárskeho posudku z 15. 7.2009 MUDr. Hudecom sumu vo výške 119.729 eur, náhradu bolestného zo dňa 24.3.2010 vo výške 20.606 eur, sumu 1.021,27 eur dňa 3.9.2010, sumu 10.302,25 eur a dňa 15.4.2010 sumu 3.188,40 eur. V zmysle rozsudku OS Nitra plnil dňa 15. 2.2011 navrhovateľke 35.918,64 eur.

K lekárskeho posudku MUDr. Caisovej uviedol, že dňa 19.7.2013 došlo k ukončeniu šetrenia poistnej udalosti. Odporca pri stanovení výšky náhrady vychádzal z hodnoty jedného bodu vo výške 14,89 eur, pričom počet priznaných bodov bol 2400 bodov. Z celkového plnenia v sume 35.736 eur bola odpočítaná suma 5.784 eur - položka 254, poistené plnenie tak bolo vo výške 29.952 eur. Zo strany odporcu tak došlo k úhrade plnenia vo výške 29.952 eur. Vzhľadom na to, že v konaní 18C/23/2010 súd rozhodol o mimoriadnom zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 30%, neexistuje právny dôvod na podanie novej žaloby. V konaní, ako to vyplýva aj z rozsudku, pri rozhodovaní zoberal do úvahy všetky známe skutočnosti, teda aj psychický stav navrhovateľky. Popísané psychické problémy mala navrhovateľka už v priebehu prechádzajúceho súdneho konania, pričom tieto boli zohľadnené vo vtedy posudzovanom znaleckom posudku. Namietol aj úrok z omeškania, pretože odporca sa do omeškania nedostal.

Právny zástupca navrhovateľky uviedol, že trvá na tom, aby súd po zohľadnení späťvzatia v dôsledku plnenia odporcu, priznal navrhovateľke sumu 7.776,-eur a to titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Zároveň uviedol, že rozdiel medzi pôvodne žalovanou sumou a plnením zo strany odporcu spočíva v rozdielnej hodnote bodu, z ktorej vychádzal odporca a z ktorej vychádzali oni pri podaní žaloby. Odporca vychádzal z hodnoty bodu pre rok 2010, pričom má za to, že k tomuto pochybeniu zrejme došlo z toho dôvodu, že uvádzal, že posudok MUDr. Caisovej je z 1.8.2010, pričom v skutočnosti MUDr. Caisová podala posudok 3.1.2013, čiže je zrejme, že ide o odlišný dátum a domnieva sa, že aj z tohto vzniklo rozdielne ohodnotenie priznaných bodov. Rozdiel mohol spočívať aj v tom, že odporca odpočítal už plnenie podľa bodu 254 v pôvodnom lekárskom posudku MUDr. Jozefa Hudeca z 15.7.2009, ktorý hovorí o vážnych duševných poruchách, pričom ale v lekárskom posudku MUDr. Caisovej sa hovorí o položke 253, čo sú vážne poruchy mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy. Položka 254 bola mimo poranenia hlavy a mal za to, že odporca neprávom alebo omylom nesprávne odpočítal túto položku. Uviedol, že začiatok liečenia psychických problémov navrhovateľky je 12.7.2010 a k ustáleniu jej zdravotného stavu mohlo dôjsť po uplynutí jedného roka, teda v roku 2011, čo vyplýva aj zo správ psychiatričky MUDr. Peškovej.

V záujme dosiahnutia dohody s odporcom v otázke základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia súhlasil s tým, aby bolo bodové ohodnotenie znížené zo sumy 2400 bodov na 2000 bodov tak, ako to usúdil odporca. Čiže ako základ nároku akceptujú bodové ohodnotenie SSÚ 2000 bodov, s tým, že rozhodnutie v otázke mimoriadneho zvýšenia SSÚ ponecháva na úvahu súdu.

Žalobu vzal späť v časti 7.776,-eur s príslušenstvom, teda v časti základného bodového ohodnotenia SSÚ a pokiaľ ide o zvýšenie SSÚ trval na priznaní sumy 14.890,-eur, čo predstavuje 50% z ustáleného základného bodového ohodnotenia SSÚ. V časti tohto zvýšenia SSÚ vzal návrh v časti 3.974,-eur späť. V záverečnom návrhu poukázal na to, že v čase dopravnej nehody mala navrhovateľka mladý vek 34 rokov, v dôsledku toho stratila celý život, uplatnenie vo všetkých sférach spoločenského života, jej psychický stav je značne poškodený a prejavuje sa v každodennom živote, pociťuje úzkosť a depresie a je vyradená zo sexuálneho a rodinného života. Pokiaľ by v zákonnej nebolo ustanovené obmedzenie, mal za to, že by mala nárok na oveľa vyššie zvýšenie SSÚ. Žiadal, aby súd priznal navrhovateľke náhradu trov konania a keďže rozhodnutie závisí na úvahe súdu, žiadal, aby súd rozhodol o trovách podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Navrhovateľka, vypočutá ako účastník konania uviedla, že asi rok po nehode sa v podstate spamätávala a v roku 2009 od nej odišiel manžel. Psychiatricku navštívila prvý krát v roku 2010. Musela si riešiť aj nové bývanie za účelom prispôsobenia priestorov na vozík. Od roku 2010 navštevuje psychiatricku a to MUDr. Peškovú až doposiaľ nepretržite. Je to z dôvodu, že čím ďalej tým horšie zvláda situáciu. Podstatné zhoršenie nastalo po odchode manžela, všetko ostalo na dcérach, ktoré sú dvojčičky a majú 19 rokov. Pokiaľ bol s nimi manžel, dokázal ju preložiť z vozíka, chodili spolu na nákupy. Po jeho odchode bola 3 mesiace na posteli, dcéry ju nevedeli preložiť do vozíka a to nastal ďalší problém aj s asistentmi, ktorých potrebuje súčasne dvoch. Rok po odchode manžela nedokázala s ním komunikovať, postupom času sa to medzi nimi utriaslo a ich vzťahy sa zlepšili, majú spoločnú firmu a pokračujú v podnikaní, ona preberá zákazky a on ich realizuje. Chodí aj na rehabilitácie, kde ju stavajú k rebrinám, účelom ktorých je, aby jej spevnelo telo. Uviedla, že potrebuje 13 hodín denne asistenciu a v podstate po odchode asistentov je potrebné ju polohovať, čo zostalo na dcére B., lebo s druhou dcérou má veľké problémy, odišla z domu. Tieto problémy s dcérou ju veľmi zaťažujú.

Uviedla, že takéto problémy mala aj v čase, keď bola podaná žaloba o SSÚ na tunajšom súde, ale nie v takej miere. Jej psychický stav sa zhoršil po odchode manžela zo spoločnej domácnosti, lebo ostala na všetko sama. Uviedla, že pred nehodou bola schopná sama viesť firmu, s manželom chodievala na každú zákazku, dokázala si všetky veci zariadiť a teraz to už nie je možné.

Odporca, vypočutý ako účastník konania uviedol, že plnili na základe lekárskeho posudku MUDr. Caisovej, ktorá obodovala poškodenie zdravia navrhovateľky na 2400 bodov, čo akceptovali, pričom vychádzali z hodnoty bodu za rok 2010. Predtým plnili hodnotu bodov za rok 2009. Zaplatili navrhovateľke SSÚ podľa lekárskeho posudku, zvýšenie neakceptovali. Okrem toho odpočítali pri plnení už vyplatené plnenie podľa predchádzajúceho posudku MUDr. Hudeca z dôvodu, že toto plnenie súvisí so sťaženým spoločenským uplatnením, ktoré je predmetom tohto sporu a ktoré oceňuje MUDr. Caisová. Poukázal na to, že navrhovateľke vyplatili po predložení lekárskeho posudku MUDr. Caisovej sumu, ktorá sa nachádza v spise, pričom vychádzali z toho, že jej bodové ohodnotenie, t.j. 2400 bodov ponížili o 400 bodov, pretože mali za to, že tieto boli riešené už v konaní 18C/23/2010. Súhlasil so späťvzatím v časti 7.776,-eur s prísl. aj v časti 3.974,-eur a neuplatnil si náhradu trov konania z tejto časti. Otázku mimoriadneho zvýšenia SSÚ ponechal na úvahe súdu, poukázal, že v konaní 18C/23/2010 považoval súd za primerané zvýšenie o 30%, čo bolo potvrdené aj Krajským súdom v Nitre, pričom v tomto konaní boli zohľadnené všetky skutočnosti majúce vplyv na posúdenie tohto nároku.

Svedok MUDr. Danica Caisová uviedla, že nebola ošetrovujúcim lekárom navrhovateľky. Na jej žiadosť vypracovala lekársky posudok a mala k dispozícii jej zdravotnú dokumentáciu a vyšetrenia. Uviedla, že k ustáleniu jej zdravotného stavu vo vzťahu k tým diagnózam, ktoré boli predmetom bodového ohodnotenia, je možné považovať zdravotný stav navrhovateľky za ustálený asi rok až jeden a pol roka potom, čo došlo k jeho poškodeniu. Mala k dispozícii anamnestické údaje od navrhovateľky, ktorá jej uviedla, že komplikácie postupne získavala jeden až jeden a pol roka a k ich ustáleniu došlo v roku 2009 až 2010, nevedela jej to presne uviesť. Zdravotné problémy nastali postupne, zhoršovali sa a v rokoch 2009 a 2010 mohlo dôjsť k ich ustáleniu. Ďalej uviedla, že poškodenie mozgu môže mať následky na telesné aj psychické funkcie rôzne. Keďže je odborníkom na psychické funkcie, u navrhovateľky sa zaoberala nimi a vzala do úvahy intenzitu krvácania, ako aj jej lokalitu, ktoré nastalo v hlave pri úraze a tieto prejavy môžu byť rôzne. Bud' môžu mať vplyv na kognitívne funkcie, t.j. pamäť, úsudok a logiku, ďalej na emócie, kde sa môžu prejaviť zlosť, plač, depresívne nálady a môžu mať vplyv na osobnosť človeka, čo aj často majú, dôsledkom čoho je popudlivosť, labilita nálad, nízka frustračná tolerancia, znížená odolnosť voči záťaži. U navrhovateľky zistila negatívny vplyv úrazu najmä na osobnosť, čo sa prejavilo jej labilitou, precitlivosťou, návalmi zlosti, ktoré pred vznikom úrazu nemala. Riešila u nej aj sexuálnu funkciu, ktorú ocenila pod položkou 3.2.3 ako porušenie súvislosti panvového prstenca a

to analógiou, pretože sexuálne funkcie a disfunkcie sa pri bodovom ohodnotení ako také nevyskytujú. Navrhovateľka nie je schopná pohlavného styku. Má zníženú citlivosť genitálií a obmedzenú pohyblivosť, čo súvisí s tým, že je na vozíčku. Pri sexuálnej interakcii môže používať len určité obmedzené polohy. Ďalej jej chýba libido, pričom ide o ženu v mladšom strednom veku. Sexuálna disfunkcia sa nedá celkom odlíšiť, či ide o dôsledok fyzických alebo psychických následkov úrazu. V sexualite spolu úzko súvisia psychické aj telesné pochody. Doporučenie zo strany svedkyne o 50%-tné zvýšenie SSU mala na mysli najmä s ohľadom na ňou určenú diagnózu navrhovateľky, teda v oblasti poruchy osobnosti a dystýmie. Uviedla, že dátum 12.7.2010 je to dátumom ustálenia zdravotného stavu navrhovateľky vo vzťahu k diagnózam, ktoré ohodnocovala. K tomu, že bol predtým vystavený lekársky posudok ortopédom, ktorý bodovo ohodnotil položkou č. 254 vážne duševné poruchy po iných poraneniach, okrem hlavy a či odškodnenie za položku č. 253 sa tieto dve neprekrývajú z hľadiska náhrady uviedla, že by to bola skôr otázka pre ortopéda, ktorý oceňoval položku č. 254, ale v podstate považujú vážne mozgové alebo duševné poruchy za následok organického poškodenia mozgu. U diagnózy pod č. 254 ide o funkčné poruchy, pričom ona u navrhovateľky zistila vážne mozgové poruchy, ktoré ovplyvnili jej osobnosť.

Svedok A. L. uviedol, že navrhovateľka je jeho bývalá manželka. Pred úrazom fungovali ako každá bežná rodina. Mali dobré manželstvo, spolu s navrhovateľkou aj pracovali, takže spolu trávili veľa času aj v práci a potom aj vo voľnom čase. Návrh na rozvod manželstva bol podaný dva alebo tri krát a to navrhovateľkou po nehode. Ten návrh bol podaný kvôli úradom, pretože na nič nemala nárok, pokiaľ boli manželia. Všade bolo treba vybavovať kopy papierov a mal za to, že keby nebol tento dôvod, tak sú ešte dodnes spolu. Potvrdil, že síce má priateľku a s ňou aj dieťa, ale chodievala k navrhovateľke, ktorá ho stále volá, aby sa vrátil a aj deti. Jeho súčasný vzťah s priateľkou nie je taký, aký predpokladal, že bude. Teraz sa síce odsťahovali od jej matky a žijú samostatne, takže sa to zlepšilo, ale pokiaľ mu tento vzťah nevyjde, je rozhodnutý sa vrátiť k navrhovateľke. Uviedol, že navrhovateľka po úraze nebola schopná sexuálneho styku. Táto skutočnosť však rozhodne nebola dôvodom ich rozchodu. Potvrdil, že navrhovateľka veľmi podlieha emóciám, je psychicky labilná, veľmi rýchlo sa rozčúli aj na maličkostiach, napr. keď prudšie zabrzdí. Pred nehodou nemala psychické problémy, oplývala humorom, bolo ťažké ju rozčúliť, bol to bezproblémový človek. K priebehu rozvodu uviedol, že ho navrhovateľka v pojednávacej miestnosti preplakala, ale oni to tak neberú, že sú rozvedení, je to len na papieri. On s nimi trávi veľa času, aj s jej deťmi, ktorých nie je biologickým otcom. Ona ho stále ľúbi a aj on k nej ešte niečo cíti. Navrhovateľka zle znáša najmä to, že má priateľku a dieťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov, oboznámil listinné dôkazy a to uznesenie OR PZ Nitra zo dňa 29.5.2009, návrh navrhovateľky na uzavretie dohody z 5.4.2013, lekársky posudok z 3.3.2013, vyjadrenie Sociálnej poisťovne o poklese miery schopnosti vykonávať zárobkovej činnosti, rozsudok tunajšieho súdu 18C/23/2010-121 zo dňa 25.11.2010, rozsudok KS NR 25Co/15/2011-154 zo dňa 16.2.2011, oznámenia o poistnom plnení, správy od MUDr. Peškovej, spis tunajšieho súdu č.k. 26P/122/2012 č.l. 1, 22-23, rozsudok č.l. 25, zo spisu 18C/23/2010 najmä lekársky posudok a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 17.7.2008 pri dopravnej nehode navrhovateľka ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle zn. Mercedes Benz ev. č. E - A. utrpela úraz. Motorové vozidlo viedol vodič A. L., voči ktorému bolo uznesením OR PZ Nitra zo dňa 29. 5.2009 zastavené trestné stíhanie, pretože nebol daný súhlas poškodenej. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal vozidlo v čase dopravnej nehody poistené u odporcu, išlo o poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 18C 23/2010-121 zo dňa 25.11.2010 bolo uložené odporcovi zaplatiť navrhovateľke sumu vo výške 35.918,64 eur, vo zvyšku súd návrh zamietol a konanie v časti zaplata sumy 30.908,25 s príslušenstvom titulom bolestného a sumy 119.728,80 eur s príslušenstvom titulom sťaženia spoločenského uplatnenia súd konania zastavil. Súd priznal navrhovateľke mimoriadne zvýšenie spoločenského uplatnenia o 30% a vychádzal pritom z bodového ohodnotenia SSÚ 8.280 bodov, z čoho 30% predstavuje 2.484 bodov x 14,46 eur = 35.918,64 eur. Súd vzal do úvahy to, že navrhovateľka utrpela pri dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví v mladom veku, vo veku 34 rokov, zostala imobilná na invalidnom vozíku, vyžaduje si starostlivosť zo strany asistenta i príbuzných. Súd vzal do úvahy, že následky poškodenia zdravia sú takého charakteru, že navrhovateľku v rámci jej ďalšieho uplatnenia v živote obmedzujú takým spôsobom, že bolo možné stav navrhovateľky po úraze posúdiť ako prípad hodný osobitného zreteľa. Súd zohľadnil skutočnosť, že u navrhovateľky je miera funkčnej

poruchy poškodenej 90% a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80%. Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 25Co/15/2011-154 zo dňa 16.2.2011 potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu.

Navrhovateľka v konaní predložila ďalší lekársky posudok zo dňa 3.3.2013 vystavený MUDr. Danicou Caisovou, ktorá ohodnotila SSÚ navrhovateľky a to vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy 1100 bodov a porušenie súvislosti panvového prstenca s poruchou statiky chrbtice a s poruchou funkcie dolných končatín 323a u žien do 45 rokov na 500 bodov a navrhla zvýšenie o 50% V posudku je uvedený začiatok liečenia 12.7.2010, liečenie stále trvá.

Navrhovateľka predložila súdu lekárske správy od MUDr. Peškovej, psychiatra, a to od februára 2011 do apríla 2012, z ktorých vyplýva, že sa cíti zle, je nervózna, plačlivá, bola v rozvodom konaní, ktoré stiahla, manžel sa nechce rozviešť, ďalej sa v nich uvádza, že jej dcéry ubližujú, je z toho plačlivá, výbušná. Psychiater objektívne zistil depresívne - anhedonické ladenie, negatívnu emočnú bilanciu, zvýšenú intra psychickú tenziu, sociálny diskomfort. Zo správ z apríla 2012 vyplýva, že sa stav zlepšuje.

Odporca preukázal, že oznámil navrhovateľke listom z 25.3.2010, že ukončil šetrenie poisťnej udalosti a poukázal na základe lekárskeho posudku MUDr. Jozefa Holeca zo dňa 15.7.2009 poisťné plnenie vo výške 119.729 eur. Listom zo dňa 22.7.2013 oznámil doúhradu poisťného plnenia na základe lekárskeho posudku, ktorý vystavila MUDr. Danica Caisová zo dňa 1.8.2010 vo výške 29.952 eur. Okrem toho poskytol plnenie aj na základe rozsudku Okresného súdu Nitra 18C vo výške 35.918,64 eur.

Podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods.1 Obč. zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 444 Obč. zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 4 ods. 2, písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení účinnom v čase vzniku nehody, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z. náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

Podľa § 5 ods. 1 zákona 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku.

Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistených Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok

predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 5 zákona 437/2004 Z.z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Súd skúmal splnenia nároku na mimoriadne zvýšenie sťaženého spoločenského uplatnenia u navrhovateľky, pričom vychádzal z toho, že medzi účastníkmi došlo k dohode pokiaľ ide o bodové ohodnotenie ťažkostí, ku ktorým vypracovala lekársky posudok MUDr. Caisová, keď odporca plnil z počtu bodov ňou stanovených 2400 náhradu za 2000 bodov, lebo mal za to, že položka 254 sa kryje s položkou 253, za ktorú už bola navrhovateľke vyplatená náhrada. Odporca tak vyplatil za SSÚ navrhovateľky sumu 29.952 eur. Právny zástupca navrhovateľa spočiatku namietal výšku plnenia, neskôr však v záujme predídania ďalšieho dokazovania súhlasil s plnením čo do jeho základu. Preto súd vychádzal z toho, že základ plnenia za SSÚ bol nesporný.

Predmetom konania tak zostalo mimoriadne zvýšenie sťaženého spoločenského uplatnenia o 50%. Súd nepriznal navrhovateľke žiadaný nárok o mimoriadne zvýšenie sťaženého spoločenského uplatnenia z dôvodu, že podľa názoru súdu takýto nárok nepreukázala. Navrhovateľka uviedla rovnaké skutočnosti ohľadom uplatneného nároku, ktoré viedli k zmene jej života po úraze, ako v konaní 18C 23/2010, v ktorom jej súd už priznal mimoriadne zvýšenie sťaženého spoločenského uplatnenia o 30%, čo tvorilo sumu 35.918,64 eur, pričom súd vychádzal z lekárskeho posudku MUDr. Hudeca, ktorý oceňoval, okrem iného, aj vážne duševné poruchy po iných poraneniach, okrem hlavy. Navrhovateľka na dotaz súd, v čom sa prejavilo zhoršenie jej spoločenského uplatnenia, proti tomu, ktoré popísala v konaní 18C uviedla problémy s asistentmi, problémy vzniknuté v súvislosti s rozvodom manželstva, neuviedla však žiadne dôvody týkajúce sa jej sexuálnych potiaží, na ktoré práve poukazovala MUDr. Caisová. Súd poukazuje na to, že spolužitie s manželom bolo prerušené už v období rozhodovania súdu v konaní 18C 23/2010, teda následky úrazu, ktoré sa prejavili v jej rodinnom živote boli zohľadnené už v pôvodnom konaní. Aj z výpovede navrhovateľky v rozvodovom konaní vyplýva, že ich manželstvo je dlhšiu dobu nefunkčné - tri roky, t.j. od augusta 2009. Okrem toho, súd v tejto súvislosti poukazuje aj na výpoveď bývalého manžela navrhovateľky, ktorý uviedol, že ich rozvod bol len formalitou kvôli úradom a dávkam pre navrhovateľku; keby nebolo tohto dôvodu, neboli by rozvedení. Ďalej súd poukazuje aj na to, že aj samotná lekárka, ktorá vystavila lekársky posudok MUDr. Caisová považovala zdravotný stav navrhovateľky z hľadiska diagnóz, ktoré boli ňou bodovo ohodnotenie, za ustálený v roku 2009, resp. 2010. Teda v rozhodnutí súdu zo dňa 25.11.2010 o mimoriadnom zvýšení sťaženého spoločenského uplatnenia zohľadňovalo zdravotný stav navrhovateľky po úraze a to vo všetkých dotknutých oblastiach.

Náhrada sťaženého spoločenského uplatnenia vo svojej podstate predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre splnenie jeho spoločenských úloh. Predpokladom primeraného zvýšenia čiastky, zodpovedajúcej základnému počtu bodov zistenému lekárom, je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú záver, že obmedzenie poškodeného nie je možné vyjadriť len základným odškodnením za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré už samotné predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie a plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Aj podľa súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/90/2004) za sťaženie spoločenského uplatnenia treba rozumieť vylúčenie alebo obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, či dokonca priame znemožnenie výkonu alebo voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Súd je v konaní vždy povinný skúmať, aké predpoklady mal pre životné a spoločenské uplatnenie poškodený pred vznikom škody. Len vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa bolo možné sumy odškodnenia primerane zvýšiť nad najvyššie sadzby odškodnenia.

Súd má za to, že v súlade so zisteným skutkovým stavom na strane navrhovateľky nenastala taká závažná zmena, ktorá by odôvodňovala opätovné mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Už z rozhodnutia Okresného súdu Nitra 18C 23/2010, ktorý konal o mimoriadnom zvýšení za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľky, vyplýva, že súd pri tomto rozhodovaní prihliadol na predpoklady navrhovateľky, ktoré mala v čase pred úrazom. Súd poukazuje na to, že v prípade navrhovateľky je nepochybné, že jej spoločenské uplatnenie oproti obdobiu pred vznikom

úrazu je veľmi výrazne obmedzené. Súd však prihliadol k tomu, že navrhovateľka už bola odškodnená za sťaženie svojho spoločenského uplatnenia a preto skúmal, aké obmedzenia navrhovateľke vznikli od posledného rozhodovania o sťažení spoločenského uplatnenia. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že na strane navrhovateľky nebola preukázaná žiadna zmena oproti pomerom rozhodnutia v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 18C 23/2010. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že dôvody, ktoré navrhovateľka uvádzala, keď sa domáhala mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v konaní sp.zn. 18C 23/2010 a pre ktoré v uvedenom konaní súd mimoriadne zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 30%, sú totožné s dôvodmi, pre ktoré sa navrhovateľka v tomto konaní domáha ďalšieho mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Preukázané obmedzenia v spoločenskom, rodinnom a pracovnom živote navrhovateľky sa od rozhodovania súdu vo veci sp.zn. 18C/23/2010 nijako nezmenili. Samotné dohodovanie sťaženia spoločenského uplatnenia samo osebe ešte nezakladá nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zvýšiť súdnym rozhodnutím náhradu za sťaženie svojho spoločenského uplatnenia je možné iba po preukázaní dôvodov hodných osobitného zreteľa zo strany navrhovateľky. Ako už bolo konštatované, z vykonaného dokazovania však nevyplýva, že by došlo k zmenám v spôsobe života navrhovateľky, resp. jej k ďalším obmedzeniam, ako súd konštatoval v predchádzajúcom rozhodnutí o zvýšení náhrady za sťaženie svojho spoločenského uplatnenia v konaní vedenom pod sp.zn. 18C 23/2010. Na všetky navrhovateľkou uvádzané obmedzenia bolo už prihliadnuté v uvádzanom konaní. Súd poukazuje na to, že ani dohodovanie ďalšieho sťaženia spoločenského uplatnenia nemôže mať, bez ďalšieho, vplyv na mimoriadne zvýšenie SSÚ. V konaní o mimoriadne zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa porovnávajú okolnosti a obmedzenia, ktorými navrhovateľka trpela pred zvýšením bodov a po jeho dohodovaní. Teda vždy dochádza k mimoriadnemu odškodneniu len za nové a mimoriadne zmeny u poškodeného. Keďže v predchádzajúcom súdnom konaní navrhovateľka už trpela takými závažnými životnými obmedzeniami, ktoré ju v tom čase takmer úplne vylučovali zo všetkých sfér spoločenského života, nie je možné v tomto konaní trvať na tom, že navrhovateľka trpí nejakými novými obmedzeniami, za ktoré ešte nebola odškodnená.

Na základe uvedených dôvodov súd žalobu navrhovateľky ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, lebo ich nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.